

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 393/2025
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Зорице Булајић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиља Крстић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате разлике плате, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3217/24 од 28.08.2024. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3217/24 од 28.08.2024. године у ставовима првом и трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене, **ПОТВРЂУЈЕ** у целости пресуда Првог основног суда у Београду П1 1636/22 од 30.11.2022. године, исправљена решењем тог суда П1 1636/22 од 14.06.2024. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3217/24 од 28.08.2024. године у обавезујућем делу става првог и ставу другом изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3217/24 од 28.08.2024. године у обавезујућем делу става првог и ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 303.812,65 динара, у року од осам дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1636/22 од 30.11.2022. године, исправљеном решењем тог суда од 14.06.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати разлику до двоструког износа плате на име обављеног рада и временаведеног на раду за период од 01.10.2015. до 21.11.2018. године у означеним месечним износима (укупно 1.663.697,06 динара), са законском затезном каматом од 26. у текућем месецу за претходни месец па до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиоца на износе из става првог изреке обрачуна и изврши уплату доприноса за обавезно социјално осигурање надлежним фондовима и Националној служби за запошљавање. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове од 382.430,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3217/24 од 28.08.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је исправљена првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке, тако што је тужена обавезана да тужиоцу за исти временски период исплати означене месечне износе (укупно 621.191,12 динара), са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да на те износе уплати доприносе надлежним фондовима и Националној служби за запошљавање, а у преосталом делу тужбени захтев тужиоца за исплату разлике плате и доприноса за социјално осигурање одбијен је као неоснован. Ставом другим изреке, потврђено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и жалба тужене у том делу одбијена као неоснована. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженој надокнади трошкове састава жалбе од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремене ревизије изјавили су тужилац и тужена.

Тужилац побија пресуду у делу којим је преиначена првостепена пресуда тако што је делимично одбијен тужбени захтев и одлучено о трошковима жалбеног поступка због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена побија пресуду у обавезујућем делу, позивом на члан 404. ЗПП, због погрешне примене материјалног права.

Ревизија тужиоца је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао пресуду у делу који се побија овом ревизијом у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужилац не конкретизује релативно битну повреду одредаба парничног поступка, која је предвиђена као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је до 15.05.2010. године био запослен у Министарству унутрашњих послова на радном месту ... у Одељењу за

планирање, развој и одржавање комуникационих система веза, а након тога премештен је у СБПОК са звањем млађег полицајца 1. класе и напредовао је у служби. У спорном периоду од 01.10.2015. до 21.11.2018. године, тужена тужиоцу није исплаћивала плате у висини двоструког износа плате пре преласка у СБПОК. Разлика између припадајуће плате која се добија обрачуном по члану 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ бр. 42/02 ... 32/13) и члану 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03 ... 114/14) и исплаћене плате тужиоцу, утврђена је са полазиштем на налаз вештака Драгана Ничића и досуђена тужиоцу првостепеном пресудом.

Првостепени суд одлуку о основаности постављеног тужбеног захтева у висини добијеној обрачуном налаза вештака Драгана Ничића заснива на одредбама чланова 154. и 172. Закона о облигационим односима, члана 146. Закона о полицији, као и одредбама Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. С позивом на одредбе чланова 2. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање обавезује тужену да за тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на досуђене износе разлике плате.

Другостепени суд прихвата становиште првостепеног суда о постојању законског основа за исплату плате у двоструком износу, али налази да је тужиоцу неправилно признат износ разлике плате са минулим радом, у висини обрачунатој налазом вештака економско-финансијске струке који је узет за основ чињеничног утврђења. Другостепени суд сам врши математички обрачун припадајуће разлике плате, тако што од двоструког износа плате коју је тужилац остваривао пре премештаја у СБПОК одузима исплаћене зараде, па одбија као неоснован тужбени захтев преко износа који су добијени оваквим обрачуном до износа који је досуђен првостепеном пресудом.

Основано се ревизијом тужиоца указује да правно становиште другостепеног суда није прихватљиво.

На седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 13.10.2020. године измењен је правни став у вези права на увећање плате запослених у посебним организационим јединицама Министарства унутрашњих послова надлежним за сузбијање организованог криминала и откривање ратних злочина, по коме лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у, имају право на двоструки износ плате, коју би остваривала на пословима и задацима у том министарству уз ограничене из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. У разлозима за овај став, исказано је да из језичког тумачења одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела произилази да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама.

Са упориштем на на наведени правни став, по становишту Врховног суда, неосновано је другостепени суд као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио његовом распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему није узео у обзир промене у висини основне плате до којих је дошло у спорном периоду обрачуна, како је то на основу вештачења утврдио првостепени суд. Правилно је становиште првостепеног суда да је због неправилног обрачуна и исплате припадајуће плате тужиоцу, уследило и умањење у исплати накнаде по основу минулог рада, чија висина је процентуално зависна од висине износа који се запосленом исплаћује по основу плате. Према томе, правилан је закључак првостепеног суда да тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за читав спорни период у износу утврђеном вештачењем.

Из изнетих разлога, одлука у ставу првом изреке донета је на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Испитујући ревизију тужене као посебне, Врховни суд је нашао да нису испуњени услови прописани чланом 404. ЗПП.

Наиме, ставом 1. овог члана закона прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Пошто по напред наведеном правном ставу Врховног суда у пракси нису спорна питања постојања основа за предметну исплату, методологија обрачуна висине припадајуће зараде, нити постоје околности које би налагале потребу за разматрањем правних питања у смислу цитиране законске одредбе, одлука у ставу другом изреке донета је на основу става 2. наведеног члана закона.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене као редовне у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија недозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба је поднета 24.10.2018. године, вредност предмета спора побијаног дела пресуде по ревизији тужене је 621.191,12 динара и не прелази имовински цензус који омогућује изјављивање ревизије.

Из изнетих разлога, одлука у ставу трећем изреке донета је на основу члана 413. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка по правним лековима у делу става првог, те ставовима четвртом и петом изреке донета је на основу одредби чланова 165. став 2,

153, 154. и 163. ставови 1. – 4. ЗПП. Тужена није постигла успех у жалбеном и ревизијском поступку, па су постављени захтеви за накнаду трошкова ових поступака одбијени. Тужилац је постигао успех у поступку по ревизији, па су му с обзиром на вредност предмета спора побијаног дела пресуде од 1.042.506,24 динара признати трошкови од 303.812,65 динара. Овај износ чине награда за састав ревизије од 33.750,00 динара, те судске таксе на ревизију од 108.025,05 динара и на пресуду овог суда од 162.037,59 динара.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**